

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg
DK-1240 København K

Odense, d. 26.01.2001

Kære Børne- og Undervisningsudvalg,

Vedr. Ønske om foretræde

Innovation og entreprenørskab har nu i 10 år været en del af dagsordenen i det danske uddannelsessystem, herunder i folkeskolen. Fonden for Entreprenørskab kunne i foråret 2020 fejre 10-års jubilæum, gøre status og sætte nye strategiske mål for fremtiden.

Vi vil gerne benytte anledningen til, på et foretræde for udvalget, at gøre status på innovation og entreprenørskab i folkeskolen samt fremlægge en række anbefalinger.

I forbindelse med skolereformen blev innovation og entreprenørskab et tværgående tema i folkeskolen. Der er dog stadig en række udfordringer, som betyder, vi er langt fra målet om, at alle elever i grundskolen får tilstrækkelig kvalificeret undervisning til, at de kan udvikle de innovative og entreprenørielle kompetencer, som også var det politiske ønske.

Ved foretrædet vil vi gerne udfolde disse udfordringer for udvalget, fortælle om de succeser og virkningsfulde tiltag, vi heldigvis også ser, og give Fondens for Entreprenørskabs anbefalinger til, hvordan vi kommer i mål med visionen om at skabe innovative og entreprenante unge mennesker til vores samfund.

Innovation og entreprenørskab i grundskolen – status 2020

Med skolereformen fra 2013 blev det besluttet, at innovation og entreprenørskab skal indgå som et tværgående tema. Der fremgår således følgende af Børne- og Undervisningsministeriets vejledning:

“Innovation og entreprenørskab er et tværgående emne i Fælles Mål i alle skolens fag og emner. Emnet er orienteret mod varierede og praksisorienterede undervisningsformer. Innovation og entreprenørskab kan indgå som integrerede dele af fagundervisningens indhold og form eller udmøntes i procesorienterede undervisningsforløb, der er karakteriseret ved processen fra ide eller mulighed til handling og realisering samt elevernes arbejde med viden i praksis.

I emnet innovation og entreprenørskab er det centralt, at eleverne udvikler innovative og entreprenørielle kompetencer, så de kan anvende deres personlige, faglige og sociale ressourcer i verden, uanset om de vil påvirke deres eget liv, deltage i samfundsmæssige aktiviteter eller starte aktiviteter eller virksomheder. Målet er at motivere eleverne til at indgå i samfundet som aktive medborgere, iværksættere og innovative medarbejdere. Samtidig skal eleverne gives forudsætninger

for at håndtere de udfordringer og udnytte de muligheder, der er forbundet med at være individ i en foranderlig og kompleks verden.”

I Fonden for Entreprenørskab mener vi fortsat, at vejledningen er både ambitiøs og relevant. Desværre viser vores kortlægninger og analyser, at udbredelsen af innovation og entreprenørskab er bremsset op, og at det er svært for skoler og lærere at veksle de gode intentioner til virkelighed.

Siden Fonden for Entreprenørskab blev sat i verden, har vi bidraget til, at langt flere elever møder innovation og entreprenørskab end tidligere. De sidste 10 år er antallet af elever, der årligt møder innovation og entreprenørskab, steget fra 20.000 i 2010 til 110.000 elever i 2020. Dette er sket gennem vores konkurrencer, som mere end 50.000 elever har deltaget i, gennem kurser for mere end 12.000 lærere og gennem vores materialer, som er blevet anvendt af over 200.000 elever.

Herudover har vi leveret en lang række inspirationsforløb til EMUén, og gennem vores mere end 150 støttede projekter har vi skabt pædagogisk udvikling på skoler og i kommuner. Udover dette er der udgivet en lang række artikler og modeller for, hvordan innovation og entreprenørskab kan blive en del af praksis og en del af skole og skoleledelse.

Fonden for Entreprenørskab har opbygget et internationalt anerkendt videntcenter, blandt andet gennem effektforskning og teoriudvikling. Der findes herigennem forskningsmæssigt belæg for, at innovation og entreprenørskab virker – og for at det har en række positive sideeffekter i form af blandt andet trivsel og skoleglæde.

Trods stigningen i antallet af elever og de mange indsatser er det desværre stadig langt fra alle af vores knap 700.000 elever i grundskolen, som arbejder med innovation og entreprenørskab i undervisningen. Det hænger godt sammen med det faktum, at mange af lærerne fortsat ikke ved, hvordan de skal arbejde med det tværgående tema og ikke har modtaget hverken kurser eller efteruddannelse indenfor dette. Den manglende viden gælder desværre også størstedelen af de nyuddannede lærere – til trods for, at innovation og entreprenørskab indgår i kompetencemålene for faget lærerens grunduddannelse på læreruddannelsen.

Samtidig viser en gennemgang af de kommunale politikker og strategier, at innovation og entreprenørskab kun er nævnt i en tredjedel af kommunerne. Andre analyser viser, at det fortsat er en gruppe dedikerede lærere, som arbejder med temaet – og at de ofte savner opbakning fra deres ledere og kolleger.

Den overordnede vision om, at innovation og entreprenørskab skal være en del af skolen, er således ikke opfyldt, og der er fortsat en række udfordringer at tage fat på.

Innovation og entreprenørskab i grundskolen fremover – Fondens refleksioner og anbefalinger

Den danske folkeskole har haft en turbulent tid, siden reformen trådte i kraft i 2014. Set i det lys er det ikke så mærkeligt, at implementeringen af innovation og entreprenørskab som tværgående tema ikke har haft førsteprioritet. Nu, mere end 5 år efter ikrafttrædelsen, mener vi i Fonden, at det er tid til at give denne lidt oversete del af reformen fornyet opmærksomhed. En opmærksomhed som heldigvis også kan gives med øget indsigt i, hvad der virker.

Vi mener fortsat, at alle elever i Danmark skal møde innovation og entreprenørskab i skole og uddannelse. Innovative og entreprenante kompetencer er med til at give vores børn og unge mod på at gå nye veje samt redskaber og selvtillid til at sætte retning i livet og indfri deres drømme. Også som samfund har vi brug for innovative og entreprenante unge mennesker, der kan hjælpe os med at løse de store samfundsudfordringer, vi står over for, fx ift. grøn omstilling og bæredygtighed.

Mennesker, som kan tage initiativ, og som har den fleksibilitet og omstillingsparathed, verden i dag kræver. Vores virksomheder, organisationer og institutioner efterspørger disse kompetencer. Ligeledes er der brug for flere iværksættere, som skaber vækst og arbejdspladser. Vi ønsker at den kommende generation ser sig selv som medskabere af deres egen og vores fælles fremtid. Det ved vi, at innovation og entreprenørskab i skolen bidrager til.

Desværre er den politiske opmærksomhed på innovation og entreprenørskab i skolen reduceret hen over de 10 år, der er gået, siden Fonden for Entreprenørskab blev skabt. Det er vores håb, at vi sammen kan øge opmærksomheden på dette vigtige område i den skolepolitiske debat.

Vi vil gerne fremhæve følgende som afgørende for, at visionen kan opfyldes:

- Innovation og entreprenørskab bevares som tværgående tema i folkeskolen.
- Nuværende og kommende læreres kompetencer til at arbejde med temaet sikres. Og der sættes mål for, hvornår dette bliver en naturlig del af læreruddannelsen, og hvornår alle nuværende lærer har opnået de fornødne kompetencer.
- Formålet med det tværgående tema beskrives klarere og gøres tydeligt i faghæfter og vejledninger.
- Udbuddet af læremidler, der kombinerer temaet med grundskolens fag, øges.
- Skoler og kommuner forpligtes gennem konkrete målsætninger for udbredelse.

Dette vil vi gerne udfolde for jer på foretrædet.

Med venlig hilsen
Fonden for Entreprenørskab

Christian Vintergaard
Adm. direktør